

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **C. V. H.**, zast. JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem, se sídlem Rumunská 22/28, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, adresa pro doručování: odbor azylové a migrační politiky, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 8. 2014, č. j. 45 Az 6/2014 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátovi, se sídlem Rumunská 22/28, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3.400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 1. 2014, č. j. OAM-298/LE-BE03-HA08-2013, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 5. 12. 2013 a navazujícím řízení uvedl, že do České republiky přicestoval v říjnu 2008 za účelem podnikání; po vypršení víza v květnu 2012 nemohl požádat o prodloužení pobytu, neboť byl ve výkonu dvouletého nepodmíněného trestu odnětí svobody, k němuž byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 17. 4. 2012, sp. zn. 3 T 46/2012, pro trestný čin spočívající v nelegální výrobě marihuany; z výkonu trestu byl propuštěn na základě amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, přičemž po propuštění vystupoval pod (falešnou) identitou osoby jménem L. T. K. a prokazoval se povolením k pobytu vydaným této osobě. V Česku má sestru, manželka a dcera žijí ve Vietnamu. Jako důvod žádosti uvedl, že si v Česku zvykl a rád by se začlenil do zdejší společnosti. Ve Vietnamu má dluhy vůči bance, pro které zastavil dům a které by chtěl splácet z peněz vydělaných v České republice; mimoto by rád podporoval rodinu, jejíž majetek byl zničen při záplavách. V případě návratu se obává neschopnosti splácet své dluhy a špatné ekonomické situace rodiny.

[3] Žalovaný vyšel z výpovědi žalobce v průběhu řízení a informací o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu a konstatoval, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu z obav o ekonomickou situaci sebe a své rodiny v případě návratu do země původu, přičemž vietnamské státní orgány navíc usilují o zlepšení situace v oblasti zaměstnanosti, jakož i z důvodu legalizaci svého pobytu v České republice. Dospěl k závěru, že žalobce nenaplnil podmínky pro udělení žádné z forem azylu či doplňkové ochrany, přičemž žádosti o mezinárodní ochranu reagoval na uložení správního vyhoštění z území České republiky.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou doručenou soudu dne 29. 1. 2014, ve znění doplnění žaloby ze dne 3. 3. 2014 podaného ustanoveným zástupcem, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť v případě návratu do země původu žalobce vzhledem k tamním poměrům fakticky nemá možnost splatit své dluhy; obává se reakce věřitelů i možného uvěznění. V zemi původu nemá již žádné zázemí; žalovaný nevyhodnotil soukromý a rodinný život žalobce, který má v České republice kromě mladší sestry rovněž přítelkyni, s níž žije 2 roky ve společné domácnosti.

[5] Krajský soud v Praze usnesením ze dne 18. 2. 2014, č. j. 45 Az 6/2014 – 13, ustanovil zástupcem žalobce JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta.

[6] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 8. 2014, č. j. 45 Az 6/2014 – 34, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení; současně rozhodl o odměně ustanoveného zástupce žalobce. V odůvodnění poukázal na to, že žalobce poprvé až v žalobě zmínil riziko uvěznění pro dluhy v případě návratu do země původu, a žalovaný tak v tomto ohledu nepochybil při zjišťování skutkového stavu. Žalobce ve správním řízení primárně poukazoval na horší životní standard v zemi původu oproti České republice. Krajský soud konstatoval, že žalovaný v napadeném rozhodnutí sice výslovně nehodnotil soukromý a rodinný život žalobce v České republice, to však nelze hodnotit jako porušení zákona za situace, kdy v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že žalobce má nejbližší rodinu (manželku a dceru) v zemi původu a v Česku má toliko vzdálenější příbuznou (sestru); nikoho dalšího neuváděl, přičemž o své (údajné) přítelkyni se zmínil toliko v řízení o správním vyhoštění, přičemž navíc nebyl schopen uvést její přesné jméno ani datum narození.

[7] Proti rozsudku Krajského soudu v Praze se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 25. 8. 2014, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V návaznosti na svá tvrzení v žalobě opakovaně vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany z důvodu možného ponižujícího zacházení ze strany věřitelů, jakož i v důsledku chudoby a společenského propadu, které v zemi původu reálně hrozí jemu i jeho rodině. Manželka i dcera mají zájem jej následovat do České republiky. Zdůraznil, že populace ve Vietnamu je ve srovnání se situací v České republice významně ohrožena chudobou, přičemž odpovídající opatření dosud nebyla přijata. Setrval rovněž na žalobní námitce, že rozhodnutí žalovaného znamená nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, neboť v Česku žije již od roku 2008 a má zde sestru, s níž má blízký vztah a v minulosti s ní rovněž žil ve společné domácnosti; stěžovatel hodlá setrvat na území České republiky a najít si zde stabilní práci. Krajský soud pochybil, pokud nezrušil rozhodnutí žalovaného, který se soukromým a rodinným životem stěžovatele nezabýval; v odůvodnění rozsudku navíc poukázal na to, že stěžovatel ve Vietnamu pracoval jako dělník, na jiném místě však uvedl, že stěžovatel v zemi původu nepracoval.

pokračování

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 4. 9. 2014 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl pro nedůvodnost. Vyjádřil přesvědčení, že stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje tytéž námitky, které již byly vypořádány v napadeném rozsudku.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[10] Předně se zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., podle něhož *„jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“* Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od její přípustnosti, která je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) či absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), jakož i od důvodnosti jako otázky věcného posouzení tvrzených kasačních důvodů (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, je zkoumán atribut její přijatelnosti, přičemž teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, posoudí Nejvyšší správní soud její důvodnost.

[11] Nejvyšší správní soud podotýká, že soudní ochrana byla stěžovateli poskytnuta již projednáním jeho věci před krajským soudem, a další přezkum v rámci správního soudnictví je tak podmíněn přesahem jeho vlastních zájmů, jak byl tento pojem definován v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikováno pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: www.nssoud.cz). Jinými slovy, není-li dán přesah vlastních zájmů stěžovatele, zákon neumožňuje, aby Nejvyšší správní soud jednal a rozhodoval ve věci samé.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] V případě stěžovatele se jedná o žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 5. 12. 2013, přičemž jako důvod jejího podání stěžovatel uvedl, že si v Česku zvykl a rád by se začlenil do zdejší společnosti. Ve Vietnamu má dluhy, pro které byl nucen zastavit dům a které by chtěl splácet z peněz vydělaných v České republice; mimoto by rád podporoval rodinu, jejíž majetek byl zničen při záplavách. V případě návratu se obává neschopnosti splácet dluhy a špatné ekonomické situace rodiny. V Česku pobýval od října 2008 na základě víza za účelem podnikání; po vypršení jeho platnosti v květnu 2012 nemohl požádat o prodloužení pobytu z důvodu výkonu dvouletého nepodmíněného trestu odnětí svobody, k němuž byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Strakonících ze dne 17. 4. 2012, sp. zn. 3 T 46/2012, pro trestný čin spočívající v nelegální výrobě marihuany; z výkonu trestu byl propuštěn na základě amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, přičemž po propuštění vystupoval pod (falešnou) identitou osoby jménem L. T. K. a prokazoval se povolením k pobytu vydaným této osobě.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti ani v předchozím řízení neuvedl žádné relevantní důvody, pro které by mu měl být udělen azyl či doplňková ochrana, když za takové důvody zejména nelze považovat dluhy, které má stěžovatel v zemi původu a které by měl v případě návratu vzhledem k tamním špatným ekonomickým poměrům problémy splácet, přičemž na jeho příjmech je závislá i rodina, která přišla o majetek při záplavách.

[15] V této souvislosti je třeba citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 – 63, podle nichž *„je to právě stěžovatel, kdo v azylovém řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu rozhodujícího o jeho žádosti o udělení azylu tím, že pravdivě vylíčí všechny důvody, které ho vedly k opuštění země původu, a jen na stěžovateli je, jaké důvody v žádosti a následném poboru uvede. Jen důvody stěžovatelem uvedenými je pak správní orgán povinen se zabývat, neboť by bylo zcela proti smyslu a účelu azylového řízení, aby správní orgán, potažmo soud, posuzoval důvody jiné, stěžovatelem nesdělené, zvláště když správní orgán dal stěžovateli dostatečnou možnost uvést všechny důležité skutečnosti na podporu stěžovatelem podané žádosti o udělení azylu.“* Mimoto lze poukázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikován pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 – 42.

[16] Prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatel ve správním řízení sám uvedl, že si v Česku zvykl a rád by se začlenil do zdejší společnosti, přičemž z peněz vydělaných prací v České republice by rád splácel své dluhy ve Vietnamu, jakož i v pomáhal rodině.

[17] K meritornímu přezkumu kasační stížnosti nemohlo být přistoupeno ani na základě námitky možného ponižujícího zacházení ze strany věřitelů v zemi původu, popř. v důsledku chudoby a společenského propadu, když zhoršené výdělkové poměry a z toho rezultující potíže při hrazení dřívějších závazků nelze bez dalšího považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, pro kterou by stěžovateli svědčilo právo na udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel tyto své obtíže ani žádným způsobem nekonkretizoval, a to s výjimkou obecného odkazu na informaci Světové banky o neúspěšném boji vietnamských orgánů s chudobou. V žalobě mimoto poukazoval na možné uvěznění pro dluhy, v kasační stížnosti nicméně tento možný následek návratu do země původu žádným způsobem nezmínil.

[18] Stejně tak nebylo možno přistoupit k meritornímu přezkumu kasační stížnosti na základě námitky, že rozhodnutí žalovaného znamená nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele; tento nelze dovozovat toliko z toho, že stěžovatel žije v České republice od roku 2008 (od května 2012 neoprávněně), jakož ani z toho, že zde má sestru, když sám stěžovatel v řízení opakovaně uvedl, že v zemi původu má manželku a dceru jako své nejbližší příbuzné.

[19] V této souvislosti nelze přehlédnout rozpory v tvrzeních stěžovatele, který v řízení před krajským soudem uváděl, že v České republice žije po 2 roky s přítelkyní (tj. cca od počátku roku 2012), v kasační stížnosti ovšem o této přítelkyni pomlčel a naopak poukazoval na to, že manželka i dcera mají zájem za ním přicestovat do České republiky. Z rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele ze dne 19. 5. 2013, č. j. KRPA-94293/ČJ-2013-000022, jakož i z rozhodnutí ve věci jeho zajištění za účelem správního vyhoštění ze dne 4. 12. 2013, č. j. OAM-298/LE-BE03-PS-2013, se potom podává, že stěžovatel v březnu 2013 na cizinecké policii vypověděl, že v České republice má přítelkyni, ohledně které nebyl schopen uvést přesné jméno ani datum narození a teprve dodatečným ověřením vyšlo najevo, že se jedná o paní L. T. T. H., nar. X, se kterou se zná cca 2 měsíce, přičemž spolu nežijí ve společné domácnosti, pouze se

pokračování

občas stýkají; paní L. T. T. H. tuto výpověď potvrdila s tím, že se stěžovatelem se seznámila (teprve) dne 9. 2. 2013.

[20] Za takto nastíněných okolností nelze žalovanému vytýkat, že nevěnoval zvláštní pozornost soukromému a rodinnému životu stěžovatele, který navíc svá tvrzení v azylovém řízení soustředil výhradně na ekonomickou rovinu věci a o rodinných důvodech se žádným způsobem nezmínil. Na zákonnost napadeného rozsudku pak nemůže mít vliv nepřesnost spočívající v tom, že krajský soud na jednom místě odůvodnění svého rozsudku (nesprávně) uvedl, že stěžovatel v zemi původu pracoval jako dělník, když jinak správně poukazoval na to, že stěžovatel ve Vietnamu nepracoval a jako dělník pracoval teprve po příchodu do České republiky.

[21] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a podle § 104a s. ř. s. ji výrokem I. odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. výrokem II. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[23] Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele pro řízení byl ustanovena usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 2. 2014, č. j. 45 Az 6/2014 – 13, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Z tohoto důvodu mu Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – kasační stížnost ze dne 25. 8. 2014 – ve výši 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 položkou 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele výrokem III. celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3400 Kč. Jelikož zástupce nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, nezvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 3400 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu